

de havde Udsigt til, at en saadan Trediemand kunde komme til, vilde det fremme Samraadet mellem dem og maaske ofte bidrage til, at de kunde komme til at træffe en fælles Beslutning for at undgaa, at denne Trediemand kom til, og det er jo tænkeligt. Men det kan ogsaa have en anden Følge, og det er den, at den mindst fintfølede af de to Ægtefæller, som maaske har lettest ved at tilkalde Trediemanden, kan blive den stærkeste, og det burde maaske ikke være saaledes i dette Tilfælde. Jeg kunde tænke mig, at en Ægtefælle, der kun var lidet fintfølede overfor sit Hjem, mange Gange vilde have let ved at tilkalde Trediemanden. Dertil kan man saa sige, at det var heller ikke saa slemt, thi saa var Hjemlivet vel allerede paa et saadant Standpunkt, at det ikke fortjener et saadant Navn, og det er jo tænkeligt. Men man kunde ogsaa nok tænke sig, at det kunde komme til at gøre Fortræd i gode Ægteskaber, i de Ægteskaber, som alligevel vilde holde, og hvor Hjemlivet var taaleligt, og hvor det var bedre, at det kunde fortsættes, end at man kom til Separation og Skilsmisse. Hellere end at faa denne Trediemand, Overøvrigheden, ind maatte man maaske overlade til Ægtefolkene selv at vælge en Opmand. Det er muligt, at der kan være andre Veje, jeg vil i hvert Fald gerne have, at Spørgsmaalet om denne Trediemand kommer ind under den omhyggeligste Overvejelse; det gælder nemlig om, selv om et Ægteskab og Hjemlivet ikke er fuldkomment, at faa det til at holde sammen. I et Hjem er det ikke alene Manden og Hustruen, det gælder, men der er ogsaa knyttet andre Væsener dertil, nemlig Børnene. Der tales stundom saa let om Separation og Skilsmisse, det har jeg haft lidt med at gøre som Præst. Det ser ud til, at efter dette Lovforslag kan man blive fri for en Op-gave, der ikke altid er saa let og heller ikke altid saa fornøjelig, nemlig at mægle mellem dem, der skal separeres, og dem, der skal skilles. Jeg kan for Resten sige, at mellem de ikke faa Mæglingssager, jeg har haft med at gøre, har jeg ikke ret mange Sejre at se tilbage paa. Det er ydmygende at skulle sige det, men Sandheden er jo ingen Mand for broget. Jeg har haft enkelte Sejre, hvor en Mægling er lykkedes, og hvor der er ryddet en Sten af Vejen, saaledes at der blev taalelige, ja, i et enkelt Tilfælde endog gode Forhold, men det er kun faa Tilfælde af den Art, jeg kan se tilbage paa — jeg ved ikke, om andre Præster har været heldigere i deres

Forsøg i den Retning. Separation og Skilsmisse er en højst alvorlig Ting, det har jeg, som sagt, haft Lejlighed til at se i min Virksomhed, Skilsmisser er jo ret talrige i Byerne. Jeg har selv en Gang i mine unge Dage under et længere Ophold i et Hjem set et saadant Forhold paa meget nært Hold. Det gjorde et dybt Indtryk paa mig at se, hvor stærk en Mistillid det bringer ind i Børnenes Sind at se Fader og Moder være i saa stor Uoverensstemmelse med hinanden, at de ikke kan holde ud at leve Livet sammen og bevare Hjemmet, medens Mistillid jo skulde være en Følelse, der var Børnene fjern. Og Mistilliden rettedes ikke alene mod de to, som havde fremkaldt den, men den bredte sig ud over mange andre Forhold og blev en stor Lidelse for Børnene. Jeg er sikker paa, at det altid er forbundet med Lidelse, hvor Separation og Skilsmisse skal indtræde. Men der kommer naturligvis et Tidspunkt, da man maa sige, at det er bedre at skilles, end at Samlivet skal vedblive, da Hjemmet ellers omtrent vil blive til et Helvede, og saa kan det jo ikke godt blive værre. Jeg vil derfor i Modsætning til mange, der offentlig har taget Ordet, tro, at de Bestemmelser, som her findes vedrørende Hjemmenes Økonomi og Børnene, i mange Tilfælde vil hjælpe til, at Hjemmene kan bevares, hvor de nu gaar i Stykker ved, at Manden efter den nuværende Lovgivning bruger sin Ret og optræder som den, der har Magt og Myndighed, og lader Hustruen føle, at hun ikke har noget at skulle have sagt.

Jeg skal saa gøre et Par Bemærkninger om Betingelserne for Ægteskabs Indgaaelse. Angaaende de smitsomme Kønssygdomme er det under denne Forhandling blevet udtalt, at det var et Spørgsmaal, om det var rigtigt, at Brud og Brudgom skulde til at drøfte disse Ting, saaledes som det foreslaas her i Lovforslaget. Jeg maa sige, at jeg tror, det er rigtigt, selv om jeg godt kan se, at en saadan Drøftelse kan volde Vanskeligheder og i enkelte Tilfælde maaske endog lidt Fortræd, men jeg tror desværre, vi maa indrømme, at disse smitsomme Sygdomme har en saadan Udbredelse, at vi ikke bør lukke Øjnene, men gøre, hvad vi kan, for at vække Menneskenes Ansvarsfølelse. Det ærede Medlem fra Stege (Jessen) kom med en Bemærkning vedrørende denne Sag, som forbavtede mig, og som jeg vil haabe, enten at jeg har misforstaaet, eller at den hviler paa en fejlagtig Forudsætning. Det ærede Med-